

Parlamentul
Republicii Moldova

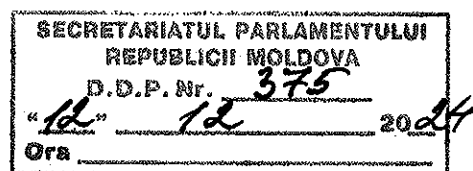
Vr nr. 54/02-102
12 decembrie 2024

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroului permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărâre cu privire la rezultatul audierilor parlamentare privind fraudele electorale semnalate în cadrul scrutinelor electorale din 2024.

Anexe: proiectul de hotărâre a Parlamentului.

Deputații în Parlament

Oatrawi Ernest
 Carp Lilia
 Ios Chisoc
 Oley Babnon
 Dozian Isbradic
 Artemie Căstăno
 Ion Gross
 Dăine Cherman
 Ștevanu Ana
 Ion Spăc
 Moroșoava Marina
 Uroșu Liliace
 Ișgor
 Rosca Veronica
 Vasile Grădinaru
 Boris Morcer
 Rosca Roman
 Radu Florian
 Ștefan V. uca
 Trubșor Alexandr
 Andrian Cheptouar
 Viorel Bourde
 Malie Jacot

Ovidiu Buzo

Maria Calcutiu

Cojoc yheorhe

Nicolae Brănăscu

Poie Ion

Polo, Perge

Dancu Maria

Ulteanu, Popa Angela

Băbici Ion

Simionu Eugeniu

Aplinda Ana

Oleg Constantin

Larisa Maria

Vitali Gavrouc

Adrian Belci

Eugenia Cojocari

Gonba Floria

Mitor Marcela

Dandara Alina

Frumușe Petru

Parlamin Vrytan

Fomocay Vagel

Veronica Briceag

Mihail Duta

Portești Vana

Leahu Mihail

Cosereu Ina

Bandalaș Epimie

Adams Marcel

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]

H O T Ă R Ă R E
cu privire la rezultatul audierilor parlamentare privind
fraudele electorale semnalate în cadrul scrutinelor
electorale din 2024

În scopul efectuării controlului parlamentar privind acțiunile întreprinse de autoritățile statului cu referire la fraudele electorale constatate în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului republican constituțional din 2024,

având în vedere normele articolului 38 din Constituție care consacră voința poporului ce constituie baza puterii de stat și se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, direct, secret și liber exprimat și în temeiul art. art.126 din Regulamentul Parlamentului,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – Se ia act de rapoartele prezentate, în cadrul audierilor parlamentare, de Comisia Electorală Centrală, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Justiției.

Art. 2. – Se constată că scrutinele electorale desfășurate în anul 2024 au fost afectate de următoarele provocări majore ce vizează:

a) finanțarea ilegală a campaniei electorale și coruperea alegătorilor în proporții deosebit de mari, acțiuni care sunt de natură să afecteze procesele democratice;

b) sfidarea legislației electorale și a normelor privind raportarea financiară prin crearea unor entități politice noi și susținerea unor candidați formal independenți, dar de facto controlați de către membri partidului politic declarat neconstituțional, acțiuni ce urmăresc să compromită integritatea procesului electoral și să submineze spiritul democratic al legii, demonstrând intenția de a păstra o influență asupra rezultatului electoral contrar deciziilor Curții Constituționale și voinței poporului Republicii Moldova;

c) promovarea campaniei ample de dezinformare în masă și război hibrid informațional finanțat din surse externe, care au urmărit deturnarea printr-o modalitate subversivă a proceselor democratice din țară, a exprimării libere de către cetățeni a opțiunilor pe marginea subiectelor de importanță majoră pentru stat și populație, urmărindu-se substituirea priorităților cetățeanului cu o agendă străină intereselor naționale;

d) implicarea cultelor religioase și a reprezentanților acestora în campania electorală;

e) colectarea ilegală a datelor cu caracter personal de către persoane aflate sub paravanul unor partide politice în scopul utilizării acestora în activități infracționale;

f) utilizarea materialelor informative ce conțineau mesaje de instigare la ură și dezbinare națională, elaborate de subiecți care nu aveau vreun statut în procesul electoral.

Art. 3. – Anvergura activităților desfășurate și a persoanelor implicate în cadrul schemelor de corupție electorală și politică, precum și repercusiunile grave ale unor asemenea acțiuni pentru viitorul și perspectiva de dezvoltare a Republicii Moldova impun realizarea de către autoritățile competente a următoarelor acțiuni:

a) Intensificarea cooperării între toate autoritățile statului, Banca Națională a Moldovei, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției, Procuratura Anticorupție, Comisia Electorală Centrală în vederea contracarării eficiente a fenomenului finanțării ilegale, destructurării rețelelor grupărilor criminale implicate în corupere electorală și acțiuni de deturnare a proceselor democratice.

b) **Comisia Electorală Centrală**, în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale urmează:

- să asigure supravegherea permanentă și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;

- să dezvolte mecanisme eficiente privind sporirea transparenței în domeniul finanțării politice de către subiecții implicați în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale ce va contribui la diminuarea practicilor de spălare a banilor în domeniul finanțării partidelor politice;

- să elaboreze și să prezinte Parlamentului propuneri privind îmbunătățirea cadrului normativ ce vizează activitatea de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

c) **Se solicită Centrului pentru Comunicare Strategică și Combatere a Dezinformării, Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației și Serviciul de Informații și Securitate să intensifice monitorizarea instituțiilor media și companiilor de tehnologie care dețin rețele de socializare și platforme de partajare a conținutului, precum și să identifice instrumente de ordin tehnic-legal pentru eliminarea cauzelor și condițiilor care contribuie la dezinformare, la acțiuni de manipulare a informațiilor și/sau la ingerințe străine care atentează la securitatea națională.**

d) Parlamentul și Guvernul va asigura în regim de urgență modificarea cadrului normativ în vederea eficientizării instrumentelor pe cauzele privind infracțiunile de corupție electorală. Intervențiile legislative vor viza modificarea cadrului procesual penal, penal, contravențional, legea privind activitatea specială de investigații, Legea privind partidele politice, Codul electoral în vederea :

- examinării de către instanțele de judecată, în regim prioritar, a cauzelor care subminează procesele democratice (finanțarea ilegală a partidelor politice/campaniilor electorale), inclusiv prin stabilirea ședințelor de judecată în zile consecutive;

- modificarea Codului de procedură penală astfel încât cauzele penale prevăzute la articolele 181¹ și art. 181³ din Codul penal să fie instrumentate și examinate într-un termen maxim de 6 luni;

- limitarea implicării cultelor religioase în politică și activități electorale;

e) Se recomandă Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor:

- să elaboreze propuneri privind instituirea unui mecanism pentru identificarea și examinarea prioritară și în regim accelerat, în cadrul procuraturilor specializate și instanțelor judecătorești a cazurilor de corupție politică și electorală;

- să identifice criteriile de selecție, garanțiile și sistemul de motivare pentru judecătorii care urmează să activeze în cadrul Judecătoriei anticorupție până la adoptarea în lectură finală a actului normativ privind crearea acestei instanțe;

- să suplinească numărul de procurori pentru reprezentarea acuzării în instanță în vederea evitării întreruperilor nejustificate a ședințelor în cauzele care subminează procesele democratice, inclusiv prin neadmiterea schimbării procurorilor desemnați pentru prezentarea învinuirii în instanță, cu excepția cazurilor excepționale, precum și prin eliberarea lor de la îndeplinirea alor sarcini;

- să instituie mecanisme interne de monitorizare și raportare săptămânală asupra mersului instrumentării și examinării de către instanțe a cauzelor penale care subminează procesele democratice.

Art.4. - Comisia Electorală Centrală, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal vor raporta lunar Comisiei juridice, numiri și imunități și Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului despre acțiunile întreprinse în vederea eficientizării combaterii finanțării politice ilegale și a corupției electorale.

Art. 5. - Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI